

Startpunt:

IJsbaan
Centrum van Gytsjerk

Het ommetje kunt u op ieder willekeurig punt starten en in beide richtingen lopen.

Bewegwijzering route: Rood

Lengte: 10,1 km

Deze wandeling biedt twee mogelijkheden: u kunt kiezen voor de route door het natuurgebied Bouwepet met een totale lengte van circa 7,7 kilometer. Vanaf het geologisch monument volgt u in dat geval de route van It Fryske Gea tot u bij de provinciale weg (N361) bent. Om de bewegwijzerde route weer op te pakken steekt u deze weg over.

Of u kiest voor de route over de bestaande wegenstructuur langs een aantal bijzondere gebouwen. Ook bij deze route steekt u de provinciale weg over.

Horeca en adressen onderweg

Brasserie 'De Canterlanden'
Canterlandseweg 8, Gytsjerk
www.decanterlanden.nl

Café/cafetaria 'De Viersprong'
Canterlandseweg 1a, Gytsjerk

Chinees Indisch restaurant 'Oriental'
Nieuwe Straatweg 2, Gytsjerk
www.orientalgiekerk.nl

It Fryske Gea
tel: 0512 381448
www.fryskegea.nl

Houdt u er rekening mee dat de genoemde bedrijven niet altijd geopend zijn?

gemeente | **tytsjerksteradiel**

Gemeente Tytsjerksteradiel
Raadhuisweg 7
9251 GH Burgum

T 14 0511 (geen netnummer)
E gemeente@t-diel.nl
I www.t-diel.nl

Noordoost Fryslân
echt mooi

Mei mogelijk makke
troch de provinsje Fryslân

Doarpskuierkes Tytsjerksteradiel Gytsjerk buitengebied

5

Een wandeling vanuit Gytsjerk door het prachtige natuurgebied 'Bouwepet', eigendom van It Fryske Gea of over de bestaande wegenstructuur met de mogelijkheid van een uitstapje door het 'Ottema-Wiersmareservaat'.

1 Geologisch monument

Toen in 1979 de ruilverkaveling Tytsjerksteradiel van start ging, was zwerfstenenverzamelaar Faber uit Gytsjerk in zijn element. Hij vond talloze stenen uit alle delen van Scandinavië in het gebied rondom Gytsjerk. De ruilverkavelingscommissie verzocht hem om voor bijzondere stenen een geschikte plaats te zoeken. Dat werd dit monument waarin duidelijk de vorm te herkennen is van Noorwegen, Zweden en Finland. De plaatsing van de stenen komt overeen met het land van herkomst.

Vanaf het geologisch monument kunt u kiezen voor de route door het natuurgebied 'Bouwepet'. U komt dan weer uit op de route van het ommetje (bij punt 7).

2 Natuurgebied Bouwepet

Het stroomdal van de Bouwepet is al ontstaan in de laatste ijstijd. Dit verklaart ook de vele zwerfkeien in de bodem. Het stroomdal vormt een fraai landschap. Het water slingert tussen de aangrenzende hogere zandgronden die vroeger nog een meter hoger waren. Door afgravingen voor de zandwinning zijn deze gronden verlaagd. U ziet er 's winters ganzen, eenden en zilverreigers en in de zomer rietvogels, zoals de kleine karekiet.

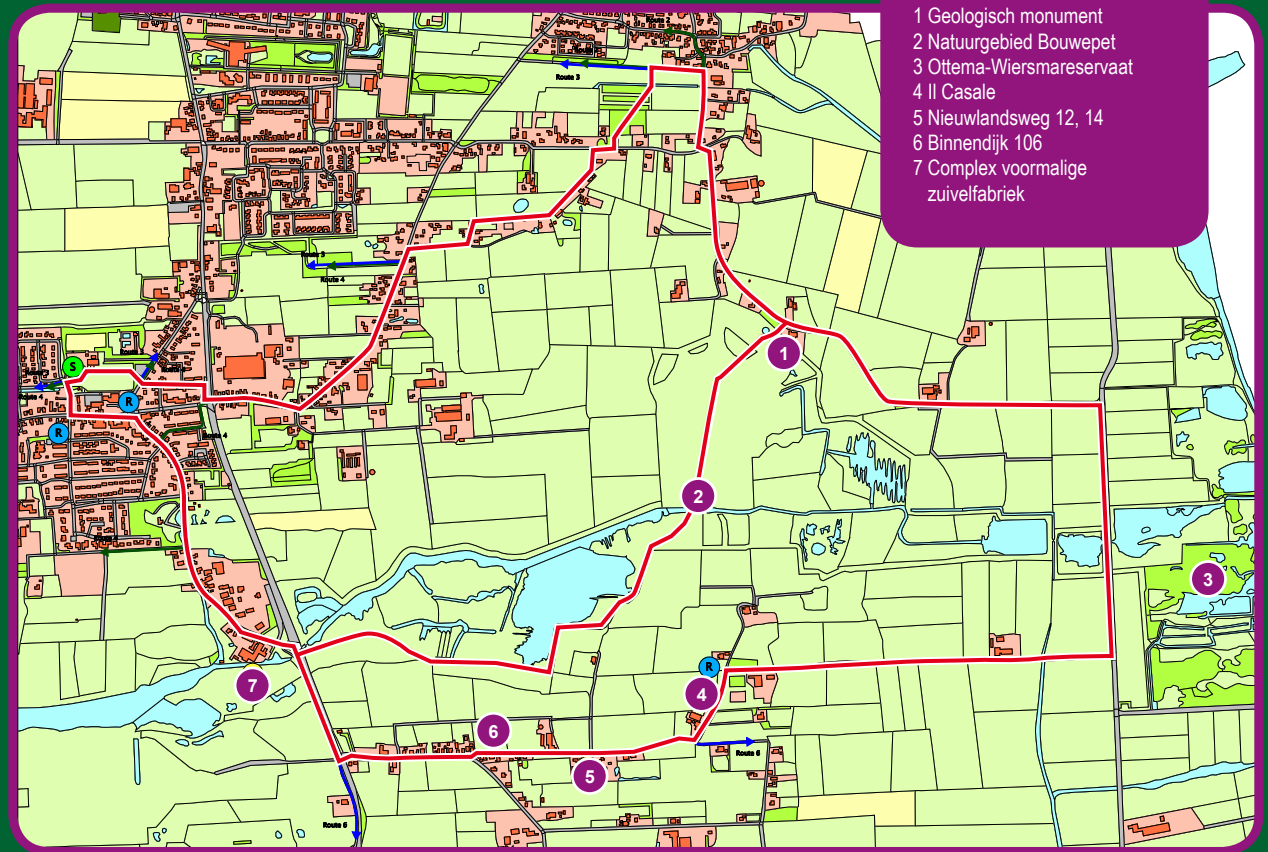
3 Ottema-Wiersmareservaat

Dit is een natuurgebied met broekbossen, moerassen, riet en ruigtevelden. Het maakt deel uit van het zgn. 'Bûtenfjild', dat in de 20e eeuw grotendeels werd ontgonnen. Dankzij de toenmalige eigenaren van het gebied, de heren Ottema en Wiersma, is een deel van dit grote gebied gespaard gebleven omdat zij weigerden aan de ontginning mee te werken.

Het broekbos wordt afgewisseld met veenmosrietland, dat 's winters gemaaid wordt. Met wat geluk vindt u het moerasviooltje, waarop de zeldzame vlinder 'Zilveren maan' eitjes legt. Ook zie je er vaak haviken, sperwers en buizerds.

4 Il Casale

De boerderij aan de Nieuwlandsweg 9 is gebouwd in 1867. Het is een gaaf en zeldzaam exemplaar in Fryslân. Woonhuis en schuur zijn in elkaars verlengde gebouwd. Bij het monumenten inventarisatie project is om deze reden de typering 'Oldambster' gegeven. Tegenwoordig is er een wijnhandel gevestigd waar u ook deel kunt nemen aan kookworkshops en op afspraak kunt dineren.

- 1 Geologisch monument
- 2 Natuurgebied Bouwepet
- 3 Ottema-Wiersmareservaat
- 4 Il Casale
- 5 Nieuwlandsweg 12, 14
- 6 Binnendijk 106
- 7 Complex voormalige zuivelfabriek

5 Nieuwlandsweg 12, 14

Dit monumentale boerderijcomplex uit 1860 bestaat uit een bijzonder gaaf kop-rompboerderij met bijbehorende blokschuur. De arbeiderswoning met bijbehorend vrijstaand veeschuurtje dateert uit 1826.

6 Binnendijk 106

Op de kruising van de Binnendijk met de Nieuwlandsweg staat een gaaf voorbeeld van een zogenaamd wâldhúske waar vroeger het gezinsleven in één open ruimte plaatsvond met het zoldertje als berging.

7 Complex voormalige zuivelfabriek, R. van Nautaweg 1-15

Dit is een complex van gebouwen, oorspronkelijk behorend tot de Coöp. Stoomzuivelfabriek Trynwâlden.

In 1896 besloten vijftien boeren op voorspraak van baron Rengers tot het oprichten van de fabriek. Voor tachtigduizend gulden bouwden zij de eerste stoomzuivelfabriek met elektrische verlichting. In 1921 is de fabriek uitgebreid.

Eind 1976 kwam er vanwege een fusie een einde aan het bestaan van de melkfabriek. Op dit moment vormt het een bedrijfsverzamelgebouw waarin o.a. een keuken-, meubel- en sanitairbedrijf een plek hebben gevonden. De buitenkant van de fabriek is nog steeds in authentieke staat en goed onderhouden. Het geheel inclusief arbeiderswoningen staat op de Rijksmonumentenlijst.